

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 13 stycznia 2016 r.

Pozycja 10

POSTANOWIENIE z dnia 7 stycznia 2016 r. Sygn. akt Ts 137/14

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Stanisław Rymar – przewodniczący
Piotr Tuleja – sprawozdawca
Marek Zubik,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 października 2015 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej M.J.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 29 maja 2014 r. (data nadania) M.J. (dalej: skarżący) wystąpił o zbadanie zgodności art. 117³ § 1 i 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, ze zm.; dalej: k.p.c.) z art. 45 ust. 1 w zw. z art. 2 Konstytucji oraz art. 357 § 2 k.p.c. z art. 176 ust. 1 w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji.

Zdaniem skarżącego określona w art. 117³ § 1 i 2 k.p.c. procedura „ustanowienia pełnomocnika z urzędu”, nie w drodze decyzji organu wymiaru sprawiedliwości, a przez techniczną czynność podmiotu pozostającego poza strukturą władzy sądowniczej, narusza – zagwarantowane w demokratycznym państwie prawa – prawo do rozpoznania sprawy przez niezależny, bezstronny i niezawisły sąd (art. 2 w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji). Natomiast art. 357 § 2 k.p.c. narusza prawo skarżącego do rozpoznania sprawy w dwóch instancjach przez niezależny niezawisły i bezstronny sąd. W sprawie skarżącego Sąd Rejonowy w T. błędnie bowiem przyjął, że na mocy postanowienia Sądu Okręgowego w K. z sierpnia 2012 r. doszło do ustanowienia pełnomocnika dla skarżącego, skoro postanowienie to jest jedynie czynnością pośrednią. Dopiero bowiem Okręgowa Rada Adwokacka w K. wyznaczyła konkretną osobę na pełnomocnika skarżącego.

Postanowieniem z 5 października 2015 r. Trybunał odmówił nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał stwierdził, że zaskarżone przepisy nie były podstawą ostatecznego – w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji – orzeczenia wydanego w sprawie skarżącego, a sformułowane w skardze zarzuty przeciw konstytucyjności tych regulacji nie znajdują potwierdzenia w orzecznictwie ani w doktrynie nauki prawa. W konsekwencji Trybunał uznał skargę konstytucyjną skarżącego za oczywiście bezzasadną.

Na powyższe postanowienie pełnomocnik skarżącego wniosł w ustawowym terminie zażalenie. W złożonym środku odwoławczym zakwestionował stanowisko Trybunału odnośnie do wskazanych w zaskarżonym postanowieniu podstaw odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Podkreślił nieprawidłowość procedury stosowanej przez Trybunał w zakresie wstępnej kontroli skarg konstytucyjnych, co – w jego przekonaniu – narusza prawo skarżącego do sądu.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Na podstawie art. 138 w zw. z art. 139 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1064; dalej: ustawa o TK z 2015 r.) z dniem 30 sierpnia 2015 r. utraciła moc ustawa z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, ze zm.; dalej: ustawa o TK z 1997 r.). Zgodnie z art. 134 pkt 1 ustawy o TK z 2015 r. w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy w postępowaniu przed Trybunałem w zakresie dotyczącym wstępnego rozpoznania stosuje się przepisy dotychczasowe, tzn. przepisy ustawy o TK z 1997 r. Rozpatrywana skarga konstytucyjna została wniesiona przed dniem wejścia w życie ustawy o TK z 2015 r., dlatego do jej wstępnej kontroli – także na etapie zażalenia – zastosowanie mają przepisy ustawy o TK z 1997 r.

Trybunał Konstytucyjny na etapie rozpoznania zażalenia bada w szczególności, czy wydając zaskarżone postanowienie, prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu. Oznacza to, że Trybunał analizuje przede wszystkim te zarzuty, które mogą podważyć trafność ustaleń przyjętych za podstawę zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że postanowienie o odmowie nadania rozpatrywanej skardze konstytucyjnej dalszego biegu jest prawidłowe, a zarzuty podniesione w zażaleniu nie zasługują na uwzględnienie.

W ocenie Trybunału Konstytucyjnego sformułowane w zażaleniu zarzuty nie podważają ustaleń dokonanych w zakwestionowanym postanowieniu, a sposób, forma i treść przedstawionych przez skarżącego racji nie zasługują na ich uwzględnienie. Zażalenie nie wnosi do rozpatrywanej sprawy żadnych nowych merytorycznych argumentów, w znacznej mierze stanowi jedynie polemikę z ustaleniami zawartymi w zaskarżonym postanowieniu Trybunału Konstytucyjnego lub powtórzenie argumentacji ze skargi. Trybunał podkreśla, że podstawą zażalenia powinien być zarzut dotyczący uchybień, które zdaniem skarżącego zaszły przy wydawaniu zaskarżonego postanowienia.

Trybunał zwraca uwagę, że przytoczone w zażaleniu orzecznictwo trybunalskie nie podważa ustaleń przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia w postanowieniu z 5 października 2015 r. Trybunał w obecnym składzie w pełni podtrzymuje argumentację przedstawioną w zaskarżonym postanowieniu, zgodnie z którą art. 117³ § 1 i 2 k.p.c. (mimo iż regulacja ta została wskazana w postanowieniu Sądu Okręgowego w K. z października 2013 r.) nie stanowiła podstawy rozstrzygnięcia.

Odnosząc się z kolei do zarzutu dokonania niewłaściwej wykładni art. 357 § 2 k.p.c. Trybunał podkreśla, że wątpliwości skarżącego – jak zostało to podkreślone w zaskarżonym postanowieniu – nie znajdują potwierdzenia w poglądach doktryny ani w orzecznictwie. Argumentację sformułowaną w zażaleniu w tym zakresie należało zatem uznać za nietrafną.

W przekonaniu skarżącego zakwestionowane postanowienie jest nieprawidłowe, ponieważ Trybunał wydał je w jednoosobowym zamiast w kolegiальnym składzie.

Trybunał podkreśla, że zakwestionowane postanowienie zostało wydane w prawidłowym składzie, a stanowisko skarżącego opiera się na nietrafnej interpretacji przepisów Konstytucji. Artykuł 190 ust. 5 Konstytucji nie odnosi się do rozstrzygnięć podejmowanych przez Trybunał na etapie wstępnej kontroli skargi konstytucyjnej, która to kontrola przesądza o dopuszczalności poddania merytorycznej ocenie unormowań zakwestionowanych w skardze.

Wskazany przez skarżącego przepis Konstytucji dotyczy orzeczeń co do istoty sprawy – merytorycznych (zob. L. Garlicki, komentarz do art. 190 Konstytucji, [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, t. V, red. L. Garlicki, Warszawa 2007, s. 3, 4 i 35). W myśl pominiętego w argumentacji skarżącego art. 197 Konstytucji tryb postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym określa ustawa. Zgodnie zaś z art. 49 w zw. z art. 36 ust. 1 ustawy o TK z 1997 r. wstępne rozpoznanie skargi odbywa się w składzie jednoosobowym.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 49 w zw. z art. 36 ust. 7 ustawy o TK z 1997 r., Trybunał Konstytucyjny zażalenia nie uwzględnił.